

Ontwerp van decreet houdende instemming met het Samenwerkingsakkoord van ... tussen de Federale Overheid en het Vlaamse Gewest met betrekking tot de regularisatie van niet uitsplitsbare bedragen.

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

In navolging van de invoering van een permanent stelsel van fiscale en sociale regularisatie voor federale belastingen bij wet van 21 juli 2016 heeft het Vlaamse Gewest een tijdelijk stelsel van fiscale regularisatie ingevoerd voor Vlaamse gewestelijke belastingen bij decreet van 10 februari 2017. Het Vlaamse Gewest is sedert 1 januari 2015 immers als enige op het Vlaamse grondgebied bevoegd voor de vaststelling, de controle, de inning en de invordering van de erfbelasting, voorheen successierechten genoemd, en bepaalde registratiebelastingen, voorheen registratierechten genoemd.

Met het oog op het welslagen van zowel het voormelde permanent systeem inzake fiscale en sociale regularisatie als van de tijdelijke Vlaamse fiscale regularisatie moet de mogelijkheid worden geboden om ook bedragen fiscaal te regulariseren waarvan de aangever weliswaar kan aantonen dat ze enkel betrekking hebben op federale belastingen en Vlaamse gewestelijke belastingen, maar waarvan de aangever niet exact kan opsporen welk gedeelte van dit bedrag betrekking heeft op de federale belastingen en welk gedeelte van dit bedrag onderworpen is aan Vlaamse gewestelijke belastingen. In het samenwerkingsakkoord worden deze bedragen gedefinieerd als niet uitsplitsbare bedragen.

Dit samenwerkingsakkoord regelt het toepassingsgebied, de modaliteiten en procedure voor de fiscale regularisatie van niet uitsplitsbare bedragen en doet geen afbreuk aan de toepassing van de bepalingen van de wet van 21 juli 2016 tot invoering van een permanent systeem inzake fiscale en sociale regularisatie en het decreet van 10 februari 2017 houdende een tijdelijke Vlaamse fiscale regularisatie, maar biedt enkel een oplossing voor het bijzonder geval van de niet uitsplitsbare bedragen.

Het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Overheid en het Vlaamse Gewest biedt de belastingplichtigen die dergelijke voormelde bedragen willen regulariseren, de nodige rechtszekerheid.

Het is de voorkeur van beide partijen en in het belang van de aanvrager dat de aangifte voor de regularisatie van dergelijke bedragen bij voorkeur via één enkel contactpunt verloopt.

B. Artikelsgewijze bespreking van het samenwerkingsakkoord.

Artikel 1.

Artikel 1 definieert verschillende begrippen die in de tekst van het samenwerkingsakkoord worden gehanteerd.

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State 60.849/VR/3 van 31 maart 2017 en de commentaar in randnummer 6 over de dubbelzinnigheid bij de definiëring van de term "niet uitsplitsbare bedragen" in artikel 1, 9°, werden de woorden " in beginsel" geschrapt.

Met de schrapping van de woorden "in beginsel" in de definitie van onsplitsbare bedragen willen de ondertekenende partijen, waaronder de Vlaamse Regering, duidelijk maken dat er geen uitzonderingen of afwijkingen mogelijk zijn: enkel bedragen die uitsluitend aan federale en Vlaamse regulariseerbare belastingen onderworpen hadden moeten geweest zijn kunnen opgenomen worden in de regularisatieaangifte B.

Indien het Contactpunt Regularisaties (CPR) en/of de Vlaamse Belastingdienst bij het beoordelen van deze aangifte hiervan niet overtuigd zijn, zal de regularisatieaangifte B niet ontvankelijk zijn (dit is de beoordeling a priori). Wanneer een regularisatieaangifte B toch als ontvankelijk wordt beoordeeld, doch achteraf zou blijken dat de aangegeven bedragen niet uitsluitend aan federale en Vlaamse regulariseerbare belastingen onderworpen hadden moeten geweest zijn, maar geheel of ten dele ook aan belastingen van een ander gewest, zullen de afgeleverde regularisatieattesten, geen immuniteit opleveren (dit is de beoordeling a posteriori).

In randnummer 10 maakt de Raad van State tevens de aanbeveling om in de definitie van "federale belastingen" in artikel 1, 7°, enkel te verwijzen naar de fiscale regularisatie en niet naar de betiteling van de federale wet van 21 juli 2016 waarin ook de sociale regularisatie wordt vermeld. De tekst werd in die zin dan ook aangepast.

Artikel 2.

Artikel 2 bepaalt het temporeel toepassingsgebied van het samenwerkingsakkoord voor de fiscale regularisatie van niet uitsplitsbare bedragen. Enerzijds moet de regularisatieaangifte B worden ingediend vóór 31 december 2020 omdat ook de Vlaamse fiscale regularisatie eenzelfde tijdelijk karakter heeft en anderzijds moeten de inbreuken op de belastingwetgeving zich hebben voorgedaan voor 1 augustus 2016, datum van de inwerkingtreding van de federale fiscale en sociale regularisatie en tevens de datum die bepalend is voor de omschrijving van de inbreuken die bij toepassing van het Vlaams decreet geregulariseerd kunnen worden.

Artikel 3.

Artikel 3 wijst de dienst aan waar de regularisatieaangifte B (dit is de aangifte van de niet splitsbare bedragen, een aangifte die duidelijk te onderscheiden is van de regularisatieaangiften die bij toepassing van de federale wet enerzijds en het Vlaams decreet anderzijds dienen ingediend) dient te worden ingediend. Die dienst is het federale contactpunt voor fiscale regularisaties.

Artikel 4.

Artikel 4 bepaalt de forfaitaire verdeelsleutel die de aangegeven niet uitsplitsbare bedragen opdeelt tussen een Vlaams en een federaal gedeelte. Op deze twee

gedeelten worden vervolgens de eigen belastingtarieven en voorwaarden toegepast, zoals deze vermeld zijn in respectievelijk de wet van 21 juli 2016 en het decreet van 10 februari 2017.

Artikel 5.

Artikel 5 bepaalt dat de regularisatie zal worden afgehandeld zowel door het Contactpunt regularisaties als door de Vlaamse Belastingdienst, ieder voor het respectievelijke gedeelte van het aangegeven bedrag dat na toepassing van de verdeelsleutel aan hun overheden wordt toegewezen, en ieder met toepassing van de respectievelijke eigen regelgeving.

Artikel 6.

In paragraaf 1 van deze bepaling worden de gegevens vermeld die de aangifte voor niet uitsplitsbare bedragen, de zogenaamd regularisatieaangifte B, moet bevatten.

De aangever moet bij zijn regularisatieaangifte een bondige verklaring omtrent het fraudeschema toevoegen waarmee de omvang en herkomst van de te regulariseren bedragen worden verduidelijkt, de periode waarin deze zijn ontstaan, de voor de te regulariseren bedragen gebruikte financiële rekeningen. Deze bondige verklaring omvat met andere woorden een beschrijving van de historische oorsprong en de opbouw van het aangegeven vermogen door degene die de regularisatieaangifte indient. De aangever moet eveneens het onsplitsbaar karakter van de aangeven bedragen vermelden en toelichten dat hij niet in staat is om een opsplitsing te maken tussen het gedeelte van het te regulariseren bedrag dat betrekking heeft op bedragen die onderworpen zijn aan federale belastingen en het gedeelte dat betrekking heeft op bedragen die onderworpen zijn aan Vlaamse gewestelijke belastingen.

Om oneigenlijk gebruik van het voorliggende samenwerkingsakkoord te voorkomen wordt voorzien dat een regularisatieaangifte B niet ontvankelijk is wanneer het Contactpunt of de Vlaamse Belastingdienst wel degelijk een reële cijfermatige opsplitsing van het aangegeven bedrag kan maken op basis van de ingediende regularisatieaangifte B of op basis van de daarbij horende stukken.

Volgens het advies van de Raad van State 60.849/VR/3 van 31 maart 2017 en de commentaar in randnummer 6 schuilt er een bron van onzekerheid in artikel 6, §1, van het samenwerkingsakkoord, waaruit blijkt dat de aangever niet meer dan "een bondige verklaring" van het fraudeschema, de omvang en de oorsprong van de te regulariseren niet uitsplitsbare bedragen, de periode waarin die zijn ontstaan of aan de belasting hadden moeten onderworpen worden evenals de financiële rekening die voor de te regulariseren bedragen gebruikt zijn, moet voorleggen. Tevens dient hij "de overtuiging [bij te brengen]" dat hij niet in staat is om een opsplitsing te maken tussen het gedeelte federale belastingen en het gedeelte Vlaamse gewestelijke belastingen.

De bewoordingen "de overtuiging bijbrengen" en "in beginsel" worden niettemin toch behouden in de passage van het samenwerkingsakkoord die de bewijslast van de aangever omschrijft. De reden van dit behoud is dat de bewijslast aldus dient begrepen dat de aangever met alle beschikbare documenten en stukken de fiscale administraties (Vlabel en het Contactpunt) moet overtuigen dat enkel en alleen belastingen in het geding zijn, vermeld in het federale luik 1 (zuivere federale belastingen) en in het Vlaamse luik 2 (enkel Vlaamse registratiebelasting en erfbelasting). Het redelijkheidsbeginsel veronderstelt tevens dat de beoordeling ervan door de administraties naar redelijkheid dient te gebeuren.

De waarborg dat de regularisatie alleen betrekking zal hebben op de belastingen die onder de bevoegdheid vallen van de partijen bij het samenwerkingsakkoord wordt geboden door:

- De verscherping van de omschrijving van de niet-uitsplitsbare bedragen in artikel 1, 9° (door de schrapping van de woorden "in beginsel")
- De sanctie van de niet-ontvankelijkheid van een aangifte als het Contactpunt of de Vlaamse Belastingdienst een cijfermatige opsplitsing van de aangegeven bedragen kan maken.
- De sanctie van de niet-tegenstelbaarheid van een regularisatieattest, afgeleverd in uitvoering van onderhavig samenwerkingsakkoord, ten aanzien van een ander gewest, wanneer zou blijken dat de aangegeven bedragen aan de belastingen van dat ander gewest hadden moeten worden onderworpen. Het ander gewest is niet gebonden door de met het regularisatieattest verbonden immuniteit.

De bondige verklaring dient evenwel behouden te blijven aangezien hiermee de Cel voor financiële informatieverwerking wordt geïnformeerd over een verleende regularisatie. Paragraaf 2 stipuleert dat nog tot 6 maanden na indiening van de regularisatieaangifte, onderliggende bewijsstukken kunnen worden ingediend, die door de bevoegde entiteiten kunnen gecontroleerd worden als zij betrekking hebben op de geregulariseerde bedragen. Deze mogelijkheid is voorzien naar analogie met de bepalingen van de federale wet en het Vlaamse decreet.

Het Contactpunt dient zo spoedig mogelijk alle ingediende stukken te bezorgen aan de Vlaamse Belastingdienst (paragraaf 3), om deze laatste toe te laten de ingediende regularisatieaangifte B te beoordelen, de regularisatieheffing te berekenen en te innen, en vervolgens het regularisatieattest af te leveren voor wat het forfaitaire aan de Vlaamse overheid toegewezen gedeelte van het aangegeven bedrag betreft.

Artikel 7.

Dit artikel bepaalt op welke wijze het Contactpunt en de Vlaamse Belastingdienst na ontvangst van de regularisatieaangifte de ontvankelijkheid beoordelen, de ontvangstmelding versturen, berichten over de onderscheiden verschuldigde regularisatieheffingen, de regularisatieattesten afleveren en de Cel voor financiële informatieverwerking informeren.

Artikel 8.

Dit artikel behoeft geen verdere uitleg.

Artikel 9.

Artikel 9 verwijst naar de toepasselijke regels inzake het beroepsgeheim voor de personeelsleden die betrokken zijn bij de behandeling van de aangiften.

Hiermee wordt bevestigd dat het beroepsgeheim waartoe deze ambtenaren vandaag reeds gebonden zijn bij de uitoefening van de reguliere belastingzetting evenzeer geldt bij de afhandeling van de regularisatiedossiers.

De federale personeelsleden van het contactpunt mogen bovendien de bekomen inlichtingen niet bekend maken aan andere diensten van de FOD Financiën. Voor de personeelsleden van de Vlaamse belastingdienst is dit niet aan de orde vermits deze entiteit instaat voor de dienst van de belasting van alle in de Vlaamse Codex Fiscaliteit opgenomen Vlaamse belastingen.

Artikel 10.

Artikel 10 stelt het principe vast van de fiscale immuniteit voor de bedragen die het voorwerp van een regularisatieaangifte B hebben gevormd. Slechts een definitieve betaling zonder enig voorbehoud van de vastgestelde heffingen kan leiden tot fiscale immuniteit.

Artikel 11.

Dit artikel bevestigt dat de gevolgen van de in de wet van 21 juli 2016 en het decreet van 10 februari 2017 omschreven voorafgaande misdrijven, onderzoeken, strafrechtelijke en administratieve sancties voor de mogelijkheid tot het afhandelen van een regularisatieaangifte B, door de Vlaamse Belastingdienst en het Contactpunt worden beoordeeld ieder voor wat het hen toegewezen gedeelte van het aangegeven bedrag betreft, overeenkomstig respectievelijk de bepalingen terzake in het Vlaamse decreet en in de federale wet.

In het laatste lid wordt het principe vastgelegd dat indien de aanvrager binnen de periode van 1 augustus 2016 tot en met 31 december 2020 reeds een voorafgaande fiscale regularisatie van niet uitsplitsbare bedragen heeft bekomen er geen nieuwe rechtsgeldige fiscale regularisatie van niet uitsplitsbare bedragen kan worden bekomen.

Er is echter geen belemmering om na het indienen van een regularisatieaangifte in toepassing van de federale wet en/of van een regularisatieaangifte in toepassing van het Vlaamse decreet, een regularisatieaangifte B in te dienen. Het voorwerp van ieder van deze drie aangiften is immers per definitie verschillend. Omgekeerd zal het indienen van een regularisatieaangifte B ook geen belemmering zijn voor het indienen van regularisatieaangiften in toepassing van de federale wet of het Vlaamse decreet.

Artikel 12.

De fiscale regularisatie van niet uitsplitsbare bedragen kan niet worden aangewend om fiscale onderzoeks- of controleverrichtingen uit te voeren, om mogelijke inbreuken op de belastingwetgeving te melden of om inlichtingen uit te wisselen. Over de vaststelling van de ingevolgde de aangifte verschuldigde heffingen en het bedrag van de geregulariseerde bedragen mogen wel inlichtingen worden uitgewisseld.

In randnummer 9 van zijn advies 60.849/VR/3 bemerkt de Raad van State dat zowel het Contactpunt als de Vlaamse Belastingdienst in het kader van hun werkzaamheden wellicht ook kennis zullen nemen van gegevens in verband met de ontduiking van andere, buiten de regularisatieregelingen vallende belastingen. Dat het Contactpunt die gegevens waarvan zij kennis krijgt ingevolge de regularisatieaanvraag niet met het gewest zou mogen delen en dat de Vlaamse Belastingdienst die gegevens niet met de federale overheid zou mogen delen, is volgens de Raad niet in overeenstemming met artikel 1bis van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten. Dat artikel legt immers het sluiten op van een verplicht samenwerkingsakkoord tussen de gewesten en de federale overheid over de uitwisseling van informatie in het kader van de uitoefening van de fiscale bevoegdheden van de gewesten zoals bedoeld in de bijzondere financieringswet en van de federale overheid. De uitwisseling van informatie dient een zo efficiënt mogelijke uitoefening van de fiscale bevoegdheden van de federale overheid en van de gewesten te bewerkstelligen, onder andere wat de controle betreft.

De redenering van de Raad kan gevolgd worden. Vandaar dat de (te ruime) tekst wordt aangepast. Er wordt voorzien dat de uitwisseling van gegevens ook mogelijk blijft voor andere dan door deze fiscale regularisatie gevatte belastingen.

Artikel 13.

Deze bepaling is een verdere verduidelijking van het principe dat op elk deel van het forfaitair opgesplitste aangegeven bedrag respectievelijk de Vlaamse en de federale regeling zal worden toegepast.

Dit geldt namelijk ook voor de bepalingen van de wet en van het decreet betreffende de vrijstelling van strafvervolging en de vrijstelling van straf, de zogenaamde strafrechtelijke immuniteit.

Artikel 14.

Dit artikel ontslaat de betrokken personeelsleden van de mededelingsplicht zoals bedoeld in artikel 29 van het Wetboek van strafvordering.

Hierbij wordt, althans voor wat de ambtenaren van de Vlaamse Belastingdienst betreft, beroep gedaan op artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 (impliciete bevoegdheden) gezien de regeling omtrent deze mededelingsplicht tot de residuaire federale bevoegdheid behoort.

Voor de verantwoording hiervan kan verwezen worden naar het Vlaams decreet en de memorie van toelichting die samen met het ontwerp van decreet bij het Vlaams Parlement werden ingediend.

Omwille van de eenvoud en de transparantie hebben de ondertekenende partijen geopteerd voor een concordantie tussen de bepalingen van het decreet, de wet en dit samenwerkingsakkoord. Er werd dus ook geopteerd voor een uniforme regeling voor deze mededelingsplicht.

De mededelingsplicht blijft uiteraard wel bestaan voor misdrijven met betrekking tot materies of aangelegenheden waarvoor geen strafrechtelijke immuniteit kan worden verleend bij toepassing van dit samenwerkingsakkoord.

Artikel 15.

Dit artikel regelt de looptijd van het akkoord, afgestemd op het tijdelijke karakter van de Vlaamse fiscale regularisatie.

Artikel 16.

Dit artikel regelt de inwerkingtreding.

Artikel 17.

Dit artikel voorziet in een procedure die kan worden gevolgd bij onenigheden tussen het federale contactpunt enerzijds en de Vlaamse belastingdienst anderzijds bij de afhandeling van de regularisatieaangiften B.

Het is immers van groot belang, vooral voor de rechtszekerheid van de indiener van de regularisatieaangifte B, dat deze onenigheden snel kunnen worden uitgeklaard.

In de oorspronkelijke tekst van het samenwerkingsakkoord werd verwezen naar de Commissie voorzien in het protocol van 15 juli 2015 'tussen de Vlaamse Belastingdienst en de Federale Overheidsdienst Financiën betreffende de uitwisseling van patrimoniuminformatie in het kader van de overdracht van de dienst van belastingen bedoeld in artikel 3, eerste lid, 4° en 6° tot 8° van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten'. De Raad van State oordeelde in haar commentaar in randnummer 11 dat dit protocol niet officieel werd bekend gemaakt en dat de aard van het overleg onduidelijk blijft. Vandaar dat de nodige bepalingen uit het protocol nu, omwille van de rechtszekerheid, verbatim worden opgenomen in het samenwerkingsakkoord.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie,

Bart TOMMELEIN